

דף כד.

יו"ד סימן ת סעיף א

עין משפט ב.ג.

עין בסעיף הקודם

יו"ד סימן שמו סעיף א

עין משפט ד.

א. מי שמת לו מת שראוי להתאבל עליו חייב לקרוע עליו^ס. וצריך לקרוע מעומד ומיושב לא יצא.

הגה: וצריך לחזור ולקרוע.

הגה: ולכתחילה צריך לקרוע קודם שיסתום פני המת בקבר^ע.

יו"ד סימן שפו סעיף א

עין משפט ה.ג.

א. האבל חייב בעטיפת הראש דהיינו שיכסה ראשו בטלית או בסודר ומכסה עד ראש החוטם ומקצת פיו^פ, אבל כשבאין מנחמין אצלו מגלה ראשו לכבודם.

הגה: וי"א דאין נוהגין במדינות אלו בעטיפה וכן המנהג.

יו"ד סימן ת סעיף א

עין משפט ז.

עין לעיל דף כג: עין משפט ב

יו"ד סימן שמו סעיף יד

עין משפט זז.

יד. על אביו ואמו קורע ביד, אבל על שאר מתים רצה בכלי רצה ביד.

יד. בא להחליף תוך השבעה מחליף ואינו קורע, אבל על אביו ואמו

ס. מדרבנן ואסמכוהו אקרא. ש"ך ס"ק ב'.

ע. ובסי' של"ט סעיף ג' נתבאר דכשמגיע לדיין האמת קורע. ש"ך ס"ק ג'.

פ. וכשעובר בין העכו"ם כדי שלא ילעיגו עליו פטורים מעטיפת הראש, כ"כ בתשב"ץ הביאו הברכי יוסף.

אם בא להחליף תוך שבעה קורע^א כל הבגדים שהוא מחליף ואינו מאחה לעולם.

הגה: על כל המתים יכול להחזיר הקרע לאחוריו, אבל על אביו ואמו לא מחזיר לאחוריו.

עין משפט ט. יו"ד סימן שנג פ"ה ד

ה. ב. תינוק בן ל' יום מוציאין אותו בחיק לבית הקברות ולא בארון, ונקבר באשה אחת עם שני אנשים, אבל לא באיש אחד עם שתי נשים משום יחוד, ואין עומדין עליו בשורה ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים, ואפי' שברור לנו שכלו חדשיו.

דף כד:

עין משפט א.ב.ג.ד. יו"ד סימן שנג פ"ה ה

ה. ג. בן ל' יום שלמות הרי הוא כגדול ועומדין עליו בשורה ואומרים עליו ברכת אבלים ותנחומי אבלים, ובן י"ב חודש מוציאים אותו גם במטה.

עין משפט ה. יו"ד סימן שמד פ"ה ד

ה. ד. קטן מבן חמש שנים נספד אם הוא בן עניים^ק, ובן עשירים מבן שש שנים, בני זקנים כבני עניים. אבל צידוק הדין וקדיש אומרים על כל תינוק אחרי שעברו עליו ל' יום ואינו נפל.

הגה: ואין נוהגין כן אלא עד שיהיה בן י"ב^ר חודש שיוצא במטה.

צ. היינו בחול אבל בשבת אף על אביו ואמו מחליף ואינו קורע, ואם אין לו להחליף מחזיר הקרע לאחוריו. ש"ך ס"ק כ"ג. ושם כתב דגם בשבת שמותר להחליף היינו בבגדים של חול אבל לא בבגדי שבת.

ק. שהעני מצטער על בניו יותר שאין לו שמחה אחרת כמו העשיר. ט"ז וש"ך.

ר. והש"ך כתב דראוי לנהוג אחרי ל' יום לומר קדיש וצידוק הדין.

עין משפט ו. יו"ד סימן שצט סעיף ה

ח. יג. נהג שעה אבילות לפני חג השבועות הרי אותה שעה כשבעה, ויום העצרת כיון שאם לא הקריב קרבנות עצרת בעצרת יש לו תשלומין כל שבעה חשוב חג השבועות כשבעה, הרי י"ד יום, ומשלים עליהם ט"ז אחרים. ויום השני של חג השבועות בחו"ל עולה למנין הט"ז.

עין משפט זז. יו"ד סימן שצט סעיף ט

ט. יד. שעה אחת לפני ר"ה מבטל ממנו גזירת השבעה, ויום הכיפורים אחריו מבטל ממנו גם גזירת השלשים, ומגלח בערב יום הכיפורים. וה"ה לקובר מתו בג' בתשרי שמגלח בערב יום הכיפורים.

עין משפט ט. יו"ד סימן שצט סעיף יא

יא. טז. שעה אחת לפני חג הסוכות והחג עצמו הרי י"ד ושמיני עצרת נחשב כשבעה ימים הרי כ"א ויום שני של שמיני עצרת בחו"ל הרי כ"ב יום, ומשלים עליהם ח' ימים לגזירת שלשים.

עין משפט י. אר"ח סימן תקמו סעיף ו

ו. אין קורעין על המת בחוה"מ אלא לקרוביו ש שהם חייבים להתאבל עליו, וכן על חכם או אדם כשר או אם עמד שם בשעת יציאת נשמה ^ת.

ז. על קרוב שחייב להתאבל עליו וכן על חכם קורע אפי' אינו בפניו,

ש. וְאִם נִקְבַּר בְּיוֹ"ט אֵין לְקָרוֹעַ עַד לְאַחַר הַחַג שִׁיתְחִיל לְשַׁבַּת שְׁבַעַה, דַּאֵין לְקָרוֹעַ אֲלָא בְּשַׁעַת חֵימוּם, וּבַחַה"מ אֵינוּ שַׁעַת קְבוּרָה וְלֹא שַׁעַת מִיתָה וְלֹא שַׁעַת אֲבִילוֹת. וְדוֹקָא אִם נִקְבַּר בַּחַוְה"מ קְרוֹבֵיו קוֹרְעִין. כַּה"ח אוֹת י"ח.

וְעַל שְׁמוּעָה רַחוּקָה בַּחַוְה"מ אֲפִי' עַל אֲבִיו וְאִמּוֹ נִהְגוּ שְׂאִינוּ קוֹרְעִים. כַּה"ח אוֹת כ'. מִי שְׂאִינוּ חַיִּיב וְרוּצָה לְקָרוֹעַ בַּחַוְה"מ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד אֲסוּר לוֹ לְקָרוֹעַ. כ"כ בְּשׁו"ע יו"ד ס' ת"א סעיף ב'.

ת. וְהַיּוֹם לֹא נִהְגוּ לְקָרוֹעַ גַּם כְּשֶׁנִּמְצָא בְּשַׁעַת יְצִיאַת נִשְׁמָה, דִּהְקִלוּ בַּזֶּה כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה מֵת הָאָדָם יַחֲדֵי ע"י שִׁמְנָעוּ בְּנ"א לְלַכֵּת אֲצֵל הַגּוֹסֵס כְּדִי לֹא לְקָרוֹעַ בְּגִדֵיהֶם, וְגַם נִהְגוּ שְׁלֹא לְקָרוֹעַ עַל חֶכֶם דַּא"כ אֵין לְדַבֵּר סוֹף שְׂאִם בָּאֵנוּ לְקָרוֹעַ עַל כָּל חֶכֶם וְחֶכֶם לֹא נִשְׂאָר עֲלֵינוּ בְּגַד. כַּה"ח אוֹת כ"ה.

אלא שבאה לו השמועה במועד, אם זה בתוך ל' יום, אבל על אדם כשר אינו קורע בחוה"מ אלא א"כ ידע בין מיתה לקבורה.

נהגו בני אשכנז א שלא לקרוע במועד כי אם על אביו או אמו ב אבל על שאר המתים קורעים לאחר המועד, ובמקום שאין מנהג יש לקרוע על כולם.

י"ד סימן תא סעיף ב

ב. אין קורעין בחול המועד אלא רק מי שמחוייב לקרוע מן הדין, אבל מפני הכבוד אסור לקרוע.

עין משפט כ. או"ח סימן תקמז סעיף ז

ג. אין חולצין כתף ג אלא קרוביו של מת החייבים להתאבל עליו או על חכם.

י"ד סימן תא סעיף ד

ד. אין חולצין כתף בחול המועד. ואין מברין אלא לקרובין של מת, ועל החכם מברין לכל שכולם קרוביו.

עין משפט ל.מ. או"ח סימן תקמז סעיף ח

ה. מברין בחוה"מ ד קרוביו של המת, ועל החכם מברין כולם שהכל אבלים עליו.

י"ד סימן תא סעיף ד

עיין לעיל עין משפט כ

- א. אבל בני פולין נהגו לקרוע על כולם. מ"א ס"ק ד'. ומ"ב אות י"ז.
ב. בין יום קבורה בין יום שמועה, והיינו שמועה קרובה אבל רחוקה אין לקרוע. כה"ח אות ל"א.
ג. ובה"ז אין נוהגין לחלוץ כתף כלל אפי' בחול כמ"ש ביו"ד סי' ש"מ סעיף י"ז ברמ"א. מ"ב אות י"ח.
ד. דוקא כשמת בחוה"מ, אבל מת ביו"ט כיון שנדחה נדחה עד אחר הרגל.